

Sygnatura akt II C 365/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca Sędzia SR A. S.

Protokolant st. sekr. sąd. M. O.

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa R. S.

przeciwko Towarzystwu (...) w W. i Z. K. (1)

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża powoda obowiązkiem uiszczenia tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa wydatków;
3. nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt II C 365/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 kwietnia 2015 roku R. S., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł o zasądzenie od pozwanych: Towarzystwa (...) z siedzibą w W. i Z. K. (1) kwoty 7045,80 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od Towarzystwa (...) z siedzibą w W. od dnia 1 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty, a od Z. K. (1) od dnia 21 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty, tytułem naprawienia szkody wynikającej z zalania mieszkania powoda położonego w Ł. przy ul. (...), w dniu 29 kwietnia 2012 roku, z zastrzeżeniem, że zapłata przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego do wysokości dokonanej zapłaty. Wniósł także o zasądzenie od pozwanych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podał, iż jest właścicielem lokalu mieszkalnego położonego w Ł. przy ul. (...). W dniu 29 kwietnia 2012 roku doszło do zalania przedmiotowego mieszkania. Szkada powstała na skutek wycieku wody z lokalu znajdującego się piętro wyżej, a stanowiącego własność pozwanego Z. K. (1), ubezpieczonego w Towarzystwie (...) z siedzibą w W.. Podczas sprawdzania przyczyny wycieku ustalono, że w mieszkaniu nr (...), którego właścicielem jest pozwany Z. K. (1), pod wanną w pomieszczeniu łazienki znajduje się pęknięty wężyk. Powód zmuszony był przeprowadzić remont mieszkania aby przywrócić jego stan sprzed zalania. Koszt wykonanych prac wyniósł 7045,80 złotych. Wskazano, iż Z. K. (1) zawarł umowę ubezpieczenia z pozwany Towarzystwem (...) z siedzibą w W., według której pozwany Towarzystwo (...) zobowiązało się do udzielenia ochrony ubezpieczeniowej Z. K. (1), jeżeli w związku z czynnościami w życiu prywatnym lub posiadaniem mienia prywatnego, jest on zobowiązany do naprawienia szkody osobowej lub rzeczowej. Pozwany ubezpieczyciel odmówił wypłaty odszkodowania, a decyzję taką podtrzymał mimo odwołania.

(pozew k. 2- 4 , pełnomocnictwo k. 6)

W odpowiedzi na pozew z dnia 17 czerwca 2015 roku pozwany Towarzystwo (...) z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego wniósł o oddalenie powództwa. Pozwany przyznał, że zawarł z pozwanym Z. K. (1) umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dotyczącą posiadania lokalu położonego w Ł., przy ul. (...), fakt zaistnienia szkody w mieszkaniu powoda na skutek działania wody i wystąpienia w ubezpieczonym lokalu awarii instalacji wodnej. Strona pozwana zaprzeczyła zawinieniu Z. K. (1) w powstaniu awarii przewodu instalacji wodnej. Podniesiono, że pęknięcie przewodu instalacji nie było możliwe do przewidzenia przez pozwanego nawet przy zachowaniu należytej staranności, gdyż nic nie wskazywało, aby stan przewodu groził wystąpieniem awarii. Powód nie udowodnił, że gdyby pozwany dokonywał okresowej kontroli instalacji wodnej, wówczas taka kontrola pozwoliłaby na zorientowanie się, że stan instalacji grozi awarią i wystąpieniem szkody.

(odpowiedź na pozew k. 49-51 , pełnomocnictwo k. 52, odpis KRS k. 54-56)

W odpowiedzi na pozew z dnia 6 lipca 2015 roku pozwany Z. K. (1) wskazał, że nie poczuwa się do winy w przedmiotowym przypadku i wniósł o oddalenie powództwa i zwrot kosztów procesu według norm przepisanych. Podniósł, że kwota żądana w pozwie jest zawyżona i nieadekwatna do szkód poniesionych w wyniku zalania lokalu. W ocenie pozwanego, materiały oraz zakres wykonanych robót nie przywracają mieszkania do stanu sprzed zalania ale przewyższają jego standard. Pozwany podniósł także, iż wężyk doprowadzający wodę do baterii wannowej, do czasu awarii nie był uszkodzony, dlatego pozwany nie miał żadnego wpływu na zaistniałą szkodę.

(odpowiedź na pozew k. 62-63)

Na rozprawie w dniu 19 maja 2016 roku powód wnosił o nieobciążanie go kosztami w przypadku nie uwzględnienia powództwa w całości bądź w części. Pozwani wnosili o zasądzenie kosztów procesu.

(protokół rozprawy – k.174)

Do zamknięcia rozprawy stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. S. jest właścicielem lokalu mieszkalnego numer (...) położonego przy ul. (...) w Ł.. Z. K. (1) jest właścicielem lokalu mieszkalnego numer (...), położonego bezpośrednio nad mieszkaniem R. S..

(bezsporne)

W dniu 29 kwietnia 2012 roku w lokalu mieszkalnym numer (...) przy ul. (...) w Ł. pękł wężyk doprowadzający ciepłą wodę do baterii wannowej w pomieszczeniu łazienki. Na skutek wydostawania się wody doszło do zalania znajdującego się na niższym poziomie lokalu mieszkalnego numer (...), zajmowanego przez R. S..

(zeznania świadka P. B. k. 117, zeznania powoda k. 170-171, k. 173, zeznania pozwanego Z. K. k. 171-173 , kopia protokołu likwidacji k. 97-100)

Powód był obecny w czasie zdarzenia w swoim mieszkaniu. Po stwierdzeniu, że do jego mieszkania przedostaje się woda, R. S. udał się do sąsiada piętro wyżej. Wobec tego, że nie zastał pozwanego w mieszkaniu, samodzielnie zakręcił zawory z ciepłą i zimną wodą w komórce, odcinając dopływ wody do budynku.

(zeznania powoda k. 170-171, k. 173)

W dniu 29 kwietnia 2012 roku Z. K. (1), w czasie przedostawania się wody, nie przebywał w swoim mieszkaniu, ponieważ wyjechał tego dnia do R., do syna. Wrócił rano następnego dnia. Wyjeżdżając pozwany nie zakręcił zaworu odcinającego dopływ wody do lokalu mieszkalnego. Wcześniej, gdy wyjeżdżał na dłuższy czas, zdarzało się, że

zakreślał zawór w mieszkaniu. Pozwany nie zlecał przeglądów instalacji w lokalu. Administrator budynku dokonywał okresowych przeglądów instalacji wodnej i wymiany wodomierzy.

(zeznania pozwanego Z. K. k. 171-173 , zeznania powoda k. 174)

W. doprowadzający wodę do baterii wannowej w lokalu pozwanego został wymieniony na około rok przed zdarzeniem z dnia 29 kwietnia 2012 roku. Założenie tego wężyka pozwany zlecił hydraulikowi. Hydraulik poinformował pozwanego, że takiego rodzaju wężyk należy wymieniać co dwa lata. Po zdarzeniu z dnia 29 kwietnia 2012 roku Z. K. (1) zlecił hydraulikowi wymianę wężyka. Do dnia 29 kwietnia 2012 roku nie zdarzyło się, aby z instalacji w mieszkaniu pozwanego wystąpiło zalanie.

(zeznania pozwanego Z. K. k. 171-173)

Z. K. (1) zawarł z pozwanym Towarzystwem (...) z siedzibą w W. umowę ubezpieczenia na okres od dnia 19 sierpnia 2011 roku do dnia 18 sierpnia 2012 roku. Ubezpieczeniem objęta była odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone osobom trzecim, jeżeli w związku z czynnościami w życiu prywatnym lub posiadaniem mienia prywatnego ubezpieczony i osoby bliskie, pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, są zobowiązani w myśl przepisów prawa, do naprawienia szkody osobowej lub rzeczowej.

(kopia polisy k. 64 , OWU k. 57)

W dniu w dniu 30 kwietnia 2012 roku R. S. dokonał zgłoszenia szkody w Towarzystwie (...) w W.. Pismem z dnia 1 czerwca 2012 roku Towarzystwo (...) w W. poinformował R. S., że nie uznał swojej odpowiedzialności za przedmiotową szkodę i odmówił wypłaty odszkodowania.

(kopia pisma k. 30)

W sprawie o sygn. akt II Co 116/13 przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi odbyło się posiedzenie w dniu 9 kwietnia 2014 roku na wniosek R. S. o zawezwanie do próby ugodowej Z. K. (1). Strony nie zawarły ugody.

(kopia wniosku k. 35-36, kopia protokołu k. 37)

R. S. po zdarzeniu z dnia 29 kwietnia 2015 roku przeprowadził remont mieszkania. Koszt remontu łazienki, WC i przedpokoju wyniósł 4589,30 złotych. Koszt remontu kuchni wyniósł 2456,50 złotych.

(kopie rachunków k. 8-9, kopia kosztorysu u k. 10 , zeznania powoda k. 171)

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został ustalony na podstawie powołanych wyżej dowodów, wśród nich zeznań powoda, pozwanego i powołanego w sprawie świadka. Ustaleniu stanu faktycznego na podstawie kserokopii dokumentów dokonano na podstawie przepisu art. 308 k.p.c. Zeznania powoda i pozwanego Z. K. (1) wzajemnie się potwierdzały i uzupełniały w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia. Kwestią podstawową i sporną w niniejszej sprawie było ustalenie czy po stronie pozwanej zaistniała odpowiedzialność za szkodę powstałą na mieniu powoda, w szczególności czy właściciel lokalu nr (...), ponosi winę za przedmiotowe zdarzenie.

Sąd ostatecznie nie dokonywał ustaleń dotyczących zakresu szkody w lokalu powoda i kosztów jej naprawy, gdyż w sytuacji nie ustalenia podstaw do przypisania odpowiedzialności pozwanym za zdarzenie, dla rozstrzygnięcia sprawy nie było potrzeby czynienia takich ustaleń. Z tych przyczyn Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego ds. budownictwa (k. 173), o czym szerzej w dalszej części uzasadnienia.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Zgodnie z art. 822 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Stosownie do treści art. 822 § 4 k.c., uprawniony do odszkodowania w związku z wypadkiem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Zakład ubezpieczeń odpowiada w granicach odpowiedzialności sprawcy szkody, za normalne następstwa działania bądź zaniechania, z którego szkoda wynikła. Wysokość odszkodowania winna odpowiadać rzeczywistym, uzasadnionym kosztom usunięcia skutków wypadku i ograniczona jest kwotą określoną w umowie ubezpieczenia (art. 824 § 1 k.c.).

W sprawie nie budziło wątpliwości, że właściciel mieszkania, z którego nastąpiło zalanie mieszkania powoda zawarł z pozwanym towarzystwem umowę ubezpieczenia OC w związku z czynnościami w życiu prywatnym lub posiadaniem mienia prywatnego. Bezsporne było także, że przyczyną zalania mieszkania powoda było pęknięcie wężyka doprowadzającego ciepłą wodę do baterii wannowej w mieszkaniu pozwanego. Sporna pozostawała natomiast zasada odpowiedzialności pozwanych, którzy kwestionowali winę Z. K. (1) jako przesłankę tej odpowiedzialności.

Sąd w niniejszej sprawie podziela ugruntowane w orzecznictwie stanowisko, iż przepis art. 433 k.c. nie ma zastosowania do odpowiedzialności za szkodę polegającą na zalaniu lokalu położonego niżej z lokalu znajdującego się na wyższej kondygnacji (uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 19 lutego 2013 r. III CZP 63/12).

Należało zatem poddać analizie przesłanki odpowiedzialności pozwanego Z. K. (1) za zaistniałe zdarzenie w oparciu o art. 415 kc.

Zgodnie z art. 415 k.c. kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

Przesłankami odpowiedzialności deliktowej na zasadzie winy są: szkoda, wina oraz normalny (adekwatny) związek przyczynowy.

O winie sprawcy szkody możemy mówić wówczas, gdy jego zachowanie w kontekście całokształtu porządku prawnego ma charakter obiektywnie bezprawny oraz, gdy można mu postawić zarzut, iż mając świadomość szkodliwego skutku swego zachowania i przewidując jego wystąpienie, celowo zmierzał do osiągnięcia owego skutku (wina umyślna) lub nie dołożył należytej staranności, aby skutkom owego zachowania zapobiec (wina nieumyślna - niedbalstwo). Pojęcie niedbalstwa wiąże się zatem w prawie cywilnym z niezachowaniem wymaganej staranności. Niedbalstwo polega na niedołożeniu wymaganej w stosunkach danego rodzaju staranności niezbędnej do uniknięcia skutku, którego sprawca nie chciał wywołać. Sprawca szkody odpowiada w razie istnienia choćby lekkiego niedbalstwa - culpa levisima. Przypisanie danej osobie winy jest przy tym uwarunkowane tym, czy mogła ona w sposób należyty postrzegać swe zachowanie i pokierować nim, a więc zależy od poczytalności danej osoby.

Bezprawność ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Bezprawność jest kategorią obiektywną, chodzi o to, czy czyn sprawcy był zgodny, czy też niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. Źródła owych zasad wynikają z norm powszechnie obowiązujących - jako reguł postępowania wyznaczonych przez nakazy i zakazy wynikające z norm prawa pozytywnego, w szczególności prawa cywilnego, karnego, administracyjnego, pracy, finansowego itp., a także z nakazów i zakazów wynikających z zasad współżycia społecznego – dobrych obyczajów (tak również Gerard Bieniek w pracy zbiorowej „Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom I.” Warszawa 2002 rok).

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c., zobowiązany za szkodę ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Pomiędzy stanem rzeczy określonym jako przyczyna, a stanem rzeczy uznawanym za szkodę musi istnieć obiektywny związek wyrażający się w tym, iż przyczyna jest warunkiem sine qua non wystąpienia szkody. Innymi słowy z normalnym (adekwatnym) związkiem przyczynowym w rozumieniu

powołanego przepisu mamy do czynienia, gdy przyczyna była koniecznym warunkiem wystąpienia skutku, czyli bez tej przyczyny skutek by nie wystąpił (warunek sine qua non). Ponadto, takie powiązanie pomiędzy przyczyną a skutkiem musi być typowym, oczekiwanym, „normalnym” w zwykłej kolejności rzeczy. Nie może być rezultatem jakiegoś wyjątkowego zbiegu okoliczności. Ocena czy skutek jest normalny powinna być oparta na całokształcie okoliczności sprawy oraz wynikać z zasad doświadczenia życiowego, a także zasad wiedzy naukowej, specjalnej.

Łączne wystąpienie powyższych przesłanek jest niezbędne dla istnienia odpowiedzialności za daną szkodę na zasadzie winy.

Naprawienie szkody obejmuje, zgodnie z art. 361 § 2 k.c., co do zasady, straty które poszkodowany poniósł (damnum emergens) oraz korzyści, które poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby nie wyrządzono mu szkody (lucrum cessans).

Powód twierdził, że to zachowanie Z. K. (1) doprowadziło do awarii instalacji, na nim zatem spoczywał ciężar udowodnienia tego faktu.

Stosownie do treści przepisu art. 232 k.p.c., to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W procesie kontradyktoryjnym sąd nie zbiera samodzielnie materiału dowodowego, ani nie nakazuje z urzędu uzupełniania lub powtarzania postępowania dowodowego. Zaś, przewidziane w art. 232 k.p.c. uprawnienie sądu dopuszczenia z urzędu dowodu niewskazanego przez strony ma charakter wyjątkowy. Albowiem, na gruncie przepisów kodeksu postępowania cywilnego, w brzmieniu zmienionym ustawą z dnia 1 marca 1996 roku o zmianie kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189), rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Przedkładając powyższe na grunt niniejszej sprawy za bezsporne należy uznać, że obowiązkiem każdego właściciela mieszkania jest dbanie o istniejące w nim instalacje, w tym urządzenia do nich podłączone.

Przedstawione przez stronę powodową dowody nie pozwalają ustalić, iż to zawinione zachowanie pozwanego Z. K. (1) doprowadziło do pęknięcia wężyka, a w konsekwencji do zalania. W sprawie nie wykazano dlaczego przedmiotowy wężyk uległ pęknięciu. Powód nie zawnioskował o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego właściwej specjalności w celu wykazania przyczyn pęknięcia wężyka. Przeprowadzenie takiego dowodu np. z opinii biegłego z zakresu instalacji hydraulicznych pozwoliłoby także na ustalenie obowiązków użytkownika w zakresie właściwego korzystania z wężyków doprowadzających wodę do baterii, w tym zakresu przeglądów takich instalacji oraz wymogów w zakresie wymiany takich urządzeń. W braku inicjatywy dowodowej strony powodowej, okoliczności te pozostały nie ustalone.

W ocenie Sądu o zawinionej odpowiedzialności pozwanego, jako właściciela mieszkania, można byłoby mówić wtedy, gdyby postępowanie dowodowe wykazało, że wężyk, który pękł był w złym stanie technicznym, ewentualnie nie był właściwym urządzeniem dla tego typu instalacji, a sytuacjom tym pozwany mógł zapobiec, ewentualnie, że pozwany przy każdorazowym opuszczaniu mieszkania winien zakręcać zawór wody w mieszkaniu.

W sprawie ustalono, że pozwany użytkował wężyk w okresie jego przydatności (2 letnim). Przedmiotowe urządzenie zostało zamontowane w jego lokalu przez hydraulika, a zatem osobę posiadającą stosowne kwalifikacje. Nie zachodzi też wina pozwanego nawet w najlżejszym stopniu w zachowaniu polegającym na niezakręceniu zaworu wody przed wyjazdem do syna. Pozwany wyjechał w dniu 29 kwietnia 2012 roku i wrócił rano w dniu następnym. Tak krótki pobyt poza lokalem nie uzasadniał w ocenie Sądu zakręcenia zaworu wody w lokalu (choć w tym zakresie szerzej mógłby

wypowiedzieć się biegły z zakresu instalacji hydraulicznych), gdyż wówczas należałoby przyjąć za konieczne zakręcanie zaworu wody w przypadku każdorazowego opuszczania lokalu.

Tym samym, w ocenie Sądu, dowody zaoferowane przez powoda nie pozwoliły na przypisanie pozwanemu winy za spowodowanie zalania, co przesądziło o oddaleniu powództwa w całości.

Na podstawie art. 102 kpc Sąd odstąpił od obciążania powoda obowiązkiem zwrotu kosztów procesu. Zgodnie z powyższym przepisem, Sąd może nie obciążać strony, która uległa w procesie w całości, albo w części kosztami, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione wypadki. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy: „zastosowanie przez Sąd art. 102 kpc powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego” (postanowienie Sądu Najwyższego z 14.01.1974 r., sygn. akt II CZ 223/73).

Biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, w szczególności fakt, że powstanie szkody w majątku powoda zostało spowodowane przez wypływ wody z mieszkania pozwanego Z. K. (1), położonego wyżej, powód mógł utwierdzić się w przekonaniu, że jego powództwo jest uzasadnione. W istocie bowiem doszło do uszkodzenia mienia powoda i powstania związanych z tym kosztów, skutkujących szkodą majątkową po jego stronie. Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, iż uzasadnione jest odstąpienie od zasad ogólnych i nie obciążanie R. S. obowiązkiem zwrotu kosztów procesu.

Z uwagi na powyższe Sąd także na podstawie art.113 ust.4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz. 623), nie obciążył powoda obowiązkiem uiszczenia tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa wydatków.

Z/

1. Odpisy wyroku z uzasadnieniem doręczyć: pełnomocnikowi powoda oraz pełnomocnikowi pozwanego (...).
2. Odnotować, że projekt uzasadnienia sporządził asystent.